

blot Straffens fuldstændige, men ogsaa dens delvise Udtaaelse i Udlandet skal komme i Betragtning ved Handlingens Paadømmelse her i Landet.

En til § 12 svarende Bestemmelse findes ikke i den nu gældende Straffelov, men Bestemmelsen synes paakrævet.

Foruden af de i § 13 nævnte *folkeretlige Hensyn* kan Begrænsning af Straffelovens Virkeomraade finde Sted af *statsretlige Grunde*, jfr. Grundlovens §§ 12 og 56 om Kongen og Rigsdagens Medlemmer, hvilket det imidlertid er anset overflødigt udtrykkeligt at sige.

3die Kapitel.

Strafbarhedsbetingelser.

Til §§ 14 og 15. (U. §§ 13 og 14, jfr. Mot. Sp. 27—31).

Den første Betingelse for at anvende Straf er, at der foreligger en *retstridig Handling*. Dette udtales ikke i Lovforslaget, men underforstaas som selvfølgeligt. Derimod giver §§ 14 og 15 nærmere Regler om de Tilfælde, hvor en Handling's Retstridighed (Strafbarhed) ophæves ved, at der foreligger *Nødværge* eller *Nødret*.

Bestemmelserne i § 14 om Nødværge knytter sig til den gældende Straffelovs § 40, jfr. Straffelovstillægets § 17, dog at der er blevet givet nærmere Regler for Grænserne af det lovlige Nødværge under Hensyntagen ikke blot til Angrebets Farlighed og det angrebne Retsgodes Betydning, men ogsaa til Angriberens Person. Man har ikke ment at kunne følge Kommissionens Forslag om, at det skulde være Angriberens »Forhold«, der skulde komme i Betragtning i den her omhandlede Henseende, idet man anser dette Kriterium for at være for omfattende og ubestemt. Bestemmelsen i Stk. 3 er ny i Formen, men ikke i Princippet.

Nødretsbestemmelsen i § 15, der kun i Formen afviger fra Kommissionens Udkast (§ 14), er betydelig videregaaende end den tilsvarende Regel i den nu gældende Straffelovs § 41, idet denne, der kun taler om Fare for Liv eller Helbred og kun hjemler Ret til Ejendomsindgreb, almindeligt erkendes for ufyldestgørende. § 15 hviler paa den saakaldte Proportionalitetsgrundsætning, hvorefter det maa anses som retmæssigt — fordi det er samfundsnyttigt — at ofre et mindre betydeligt Gode, naar det er nødvendigt for at redde et væsentlig værdifuldere Gode.

Nødret kan udøves ikke blot til Fordel for den Handlende selv, men ogsaa til Fordel for Trediemand (*Nødhjælp*). I Nødrets-Paragraffen in Professor Torps Udkast (§ 14) hedder det, at i Strid med Trediemands gyldige Viljestilkendegivelse kan Nødretshandlinger til Fordel for ham kun foretages, naar det gælder Redning af Liv, og alvorligere Legemsindgreb ikke dertil er nødvendige. Ministeriet har overvejet, om der i Lovteksten burde optages en saadan Bestemmelse, særlig med Henblik paa Spørgsmaalet om Nødvendigheden af Patientens Samtykke til operative Indgreb fra Lægens Side. Omend man i og for sig vilde anse dette for ønskeligt, har man dog i Betragtning af de mange forskellige Hensyn, der her vil kunne gøre sig gældende, — ligesom Kommissionen — fundet det rettest at lade det bero ved en Afgørelse af Domstolene i det enkelte paakommende Tilfælde.

Besvarelsen af Spørgsmaalet om hvorvidt *Samtykket* kan gøre en Handling strafri, har man — ligesom Kommissionen — overladt til Enkeltbestemmelserne i Lovforslagets specielle Del, for saa vidt det overhovedet med Føje kan rejses.

Til § 16. (U. § 15, jfr. Mot. Sp. 31—32).

Medens Kommissionen i Lighed med den første Kommission og Professor Torp med Hensyn til den almindelige *Aldersgrænse for Strafbarhed* er blevet staaende ved den nu senest ifølge Straffelovstillæget gældende Regel, hvorefter den kriminelle Lavalder er 14 Aar, foreslaar Ministeriet Grænsen forhøjet til 15 Aar. Grunden til denne Forhøjelse — som der ogsaa indenfor Kommissionen har været nogen Stemning for — er, at man formener, at der ogsaa overfor Personer mellem 14 og 15 Aar ubetinget i Stedet for Straf bør anvendes andre Foranstaltninger, specielt Værgeraadsforsorg, og at der, saaledes som Værgeraadsinstitutionen nu er udviklet og indarbejdet, er tilstrækkelig Garanti for, at den i paakommende Tilfælde af sig selv tager sig af de paagældende Personer.

Det har været under Overvejelse, om man i Lighed med hvad der foreslaas i Professor Torps Udkast (§ 18) skulde optage en Bestemmelse om betingelsesvis Straffrihed for Handlinger foretagne af Personer mellem 15 og 18 Aar; men man har — ligesom Kommissionen — undladt dette bl. a. under Hensyn til de for saadanne Personer iøvrigt foreslaaede særlige Regler om Paatale, Straffens Fastsættelse og Fuldbyrkelse, jfr. Lovforslagets §§ 34